

Žalovaní podepsali směnku jako zástupci družstva Z., jež ani tehdy ani napotom nebylo zapsáno do rejstříku. Proti směnečnému platebnímu příkazu namítli žalovaní mimo jiné, že jest sice pravda, že družstvo Z. není zapsáno ve firemním rejstříku, ale že je totožné s družstvem S., jehož představenstva byli členy, a že žalující strana o tom věděla. P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e ponechal směnečný platební příkaz v platnosti. O d v o l a c í s o u d napadený rozsudek potvrdil.

N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc prvému soudu k novému jednání a rozhodnutí.

D ů v o d y:

Po právní stránce jest souhlasiti s názorem nižších soudů, že by žalovaní byli zavázáni ve smyslu žalobní prosby z podpisů na směnce jako z právního jednání za společenstvo. Avšak nechť se tento jejich závazek dovozuje z § 8 zákona o společenstvech nebo z § 103 směn. zák., je rozhodným, zda žalobkyně v době podpisu směnky věděla o pravém stavu věci (viz rozh. čís. 10186 sb. n. s. ohledně společností s r. o. a čís. 11336 ohledně společenstev), protože, znala-li žalobkyně pravý stav věci a nebylo-li tu předstírání žalovaných ve příčině zastupitelského poměru a případného zmocnění, nebylo by tu ani osobního závazku jednajících osob. K příslušné námitce žalovaných rozsudek soudu první stolice nepřihlížel a po právní stránce nezaujal k ní stanoviska. Tak i soud odvolací, ačkoli žalovaní v odvolání důležitost této námitky uplatnili.

Čís. 12333.

Ručení za škodu z provozu silostrojů (zákon ze dne 9. srpna 1908, čís. 162 ř. zák.).

Ustanovení § 2 zákona má na mysli v a d n o u povahu silostroje. Měl-li autobus konstruktivní vadu spočívající buď v tom, že šrouby nebo disky byly slabé neb že disky nevyhovovaly co do profilu, byl povahy vadné, a vyletěla-li důsledkem této vady kola a poranila člověka, nastala škodná událost z povahy silostroje.

Ručení podle § 3 (4) zákona jest ručením solidárním, nikoliv koreálním. Žalovaný majitel provozu může se vyviníti jen, dokáže-li, že škodná událost vznikla výlučně z právního důvodu (z provozu) nebo ze skutkového základu týkajícího se j e n druhého ze zákona ručícího provozu.

(Rozh. ze dne 3. února 1933, Rv II 808/31.)

Žalobkyně, jedouc autobusem Ludvíka M-a, byla poraněna zadním dvojitým kolem vylétnuvším z autobusu Augustina P-a a vlétnuvším do okna autobusu Ludvíka M-a. Žalobní nárok na náhradu škody proti Augustinu P-ovi neuznal procesní soud prvě stolice dů-

vodem po právu, odvolací soud uznal žalobní nárok důvodem po právu. Důvody: Prvý soud zjistil, že se uvolnění a vyletění kol stalo v důsledku konstrukční vady auta spočívající buď v tom, že šrouby neb disky byly slabé, neb že disky nevyhovovaly co do profilu. Vzhledem k tomuto zjištění byla věc prvním soudem právně posouzena mylně. Vyletěním levých zadních kol u autobusu žalované strany byla žalobkyně nepopřeně na těle poškozena a ručí proto žalovaný jako majitel auta podle § 1 aut. zák. za tento výsledek, nezdařil-li se mu vyvíňovací důkaz v § 2 téhož zákona uvedený, že totiž škodná událost nastala vinou třetí osoby nebo poškozené samé neb že nemohla býti odvrácena ani předepsanými a věcnými opatřeními v řízení jízdního silostroje a v zacházení s ním a nelze ji ani dovozovat z povahy jízdního silostroje neb ze zvláštního způsobu selhání neb nedostatku jeho činnosti. V souzeném případě byla nehoda (vyletění zadních kol a zasažení pokud se týče poranění žalobkyně jedním z těchto kol) zapříčiněna konstrukční vadou auta, tedy povahou silostroje, ježto »povahou« jest rozuměti jakýkoliv vadný stav silostroje, který je způsobilý přivoditi jakékoliv nehody. Při tom ani na tom nesejde, že uvolnění a vyletění kol je případem při provozu silostroje naprosto neobvyklým a těžce předvídatelným, že běží o konstrukční vadu, jež se objevila naprosto nečekaně a již mohl seznati jen odborník a pod., ježto zákon v tomto ohledu nikterak nerozeznává a činí majitele silostroje absolutně zodpovědným za povahu silostroje a za bezvadné fungování všech osob a všech materiálů při provozu auta použitých. Nelze se dále přikloniti k názoru, že zákonodárce v § 2 měl před očima jen takovou povahu jízdního silostroje, jež tvoří specifikum takových vozidel tkvící ve zvláštním způsobu aut, pročez prý z ručení jest vyloučiti takové příhody, jež se mohly státi a také se stávají při všech jiných vozidlech a nejen u automobilů. Takový výklad je v přímém rozporu s doslovem zákona (§ 2), kde se právě rozeznává mezi »povahou« (t. j. každou vadnou povahou) a »zvláštním způsobem« silostroje. Prvý soudce má neprávem za to, že se žalovanému zdařilo prokázati druhý vyvíňovací důvod, zavinění třetí osoby, t. j. řidiče druhého autobusu Ludvíka M-a. Toto zavinění spatřuje napadený rozsudek v tom, že M. nešetřil náležitě opatření a péče, ježto, ač viděl záchvěvy na kolech autobusu žalovaného a mohl předvídati, že se nějaká nehoda může státi, přes to jel v blízké vzdálenosti za autobusem žalovaného. Za osobu třetí podle § 2 lze však pokládati jen osobu, jež, neprovádějíc automobilový provoz, zavinila škodnou událost buď vůbec nebo z části. Toho předpokladu tu není, jelikož řidič druhého auta, jehož zavinění se uplatňuje jako důvod vyvíňovací, není osobou nezúčastněnou při automobilovém provozu, nýbrž osobou, jež po případě by sama ručila rukou nedílnou, neboť i jeho auto bylo v provozu a i tento provoz to zapříčinil, aspoň z části, že došlo k nehodě. V takových případech může žalobkyně uplatňovati své nároky jako osoba při provozování obou silostrojů nezúčastněná (tedy jako »osoba třetí« dle § 1 aut. zák.) proti každému z obou provozů a na závazku druhého vlastníka a řidiče autobusu nemění nic, že poškozená proti

němu nárok na náhradu dosud neuplatňovala. Zákon ukládá tu ovšem zavázaným osobám ručení solidární [§ 1 odst. (6)] a ospravedlnění podle § 2 je sice možné, avšak má proti třetí osobě, na provozování obou silostrojů nezúčastněné právní důsledky jen, podařilo-li se žalovanému ospravedlniti se úplně, o čemž v souzeném případě, jak shora vylíčeno, nemůže býti řeči. Zavinění Ludvíka M-a může tedy v tomto sporu úplně zůstatí stranou, majíc jen právní význam pro otázku postihu ručících osob navzájem.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

S hlediska dovolacího důvodu § 503 čís. 4 c. ř. s. napadá dovolatel názor odvolacího soudu, že vyletění kol autobusu bylo způsobeno povahou silostroje, poukazuje k tomu, že jde o nový autobus abnormálně silné konstrukce, že úřední schválení autobusu téhož typu k používání na veřejných cestách se stalo na základě zkoušky jeho bezvadnosti, že vada nebyla ani s přibráním odborníka poznatelnou, byla prý proto nepředvídatelná a výjimečná a že dovolatel udržoval autobus v řádném stavu. Než tím není vymezen pojem »povahy silostroje«. Zákon nemá definici »povahy silostroje« a jest ji proto vyložiti podle všeobecného pojmu povahy stroje. Povahou věci je trvalý stav věci, v němž si ji pravidelně lidská společnost představuje. Trvalým stavem silostroje je podle této představy způsobilost silostroje k bezpečnému používání k dopravě na veřejných cestách, což značí i konstruktivní bezvadnost stroje; odchyluje-li se skutečný trvalý stav silostroje od této představy, má povahu vadnou. Ustanovení § 2 zák. o provozu silostrojů má na mysli vadnou povahu silostroje, jakž plyne z jednání bývalé panské sněmovny, kde byl návrh na doplnění osnovy zákona slovem »vadná« zamítnut proto, že se to rozumí samo sebou (stenografický protokol panské sněmovny z 18. prosince 1907 o 8. sedění XVIII. sesse) a justiční výbor poslanecké sněmovny názor ten ve své zprávě přijal. Zjistil-li odvolací soud, že autobus měl konstruktivní vadu, spočívající v tom, že šrouby neb disky byly slabé neb, že disky nevyhovovaly co do profilu, byl povahy vadné a, zjistil-li dále, že důsledkem této vady vyletěla kola a žalobkyni zranila, není pochyby, že nastala škodná událost následkem povahy silostroje ve smyslu § 2 zákona o provozu silostrojů a jsou veškeré shora uvedené výtky dovolatelovy bezvýznamné, neboť nejde o ručení ze zavinění, nýbrž o ručení za výsledek.

Odvolává se na rozhodnutí nejvyššího soudu č. j. Rv II 773/26 (čís. 7305 sb. n. s.) napadá dovolatel i názor odvolacího soudu, že řidič autobusu, jímž byla žalobkyně dopravována, Ludvík M., není osobou »třetí« ve smyslu § 2 zákona o provozu silostrojů. Názor odvolacího soudu je však totožný s názorem nejvyššího soudu, vysloveným v rozhodnutí čís. 8564 sb. n. s. (Gl. U. 6459). Než otázku tu lze nechatí stranou a zabývatí se s dalším napádeným názorem odvolacího soudu, že i v případě škody způsobené třetí osobě střetnutím se dvou

silostrojů je sice ospravedlnění podle § 2 zákona o silostrojích možné, avšak, že toto má proti třetí osobě na provozu obou silostrojů nesúčastněné jen tehdy právní důsledky, podaří-li se žalovanému ospravedlniti se úplně. A v tom jest s odvolacím soudem, nehledíc k § 2 zákona, souhlasiti. Neboť třetí osoba ve smyslu § 3 odstavec (4) zákona, to jest poškozený, ať jest to chodec anebo osoba silostrojem dopravovaná, má podle § 3 odstavec (4) poslední věta zákona solidární nárok ze zákonného ručení proti oběma na škodné události súčasněným provozům. Je to sice solidární obligace, avšak nikoliv korreální podle § 891 obč. zák., jak je tomu v § 1 odstavec 6 zákona, poněvadž oba dlužníci nedluží »jedno a totéž«, nýbrž každý ručí z jiného právního důvodu (každý ze svého provozu), po případě z různých skutkových podstat, jak je tomu zejména v souzeném případě. Jde proto o dva samostatné závazky vedle sebe a jsou solidárními jen potud, že závazek jednoho dlužníka zaniká, jakmile splnil druhý z nich dlužný předmět. Může se proto žalovaný vyviniti jen, dokáže-li, že škodná událost vznikla výlučně z právního důvodu (z provozu) nebo ze skutkového základu, týkajícího se jen druhého ze zákona ručícího provozu, to jest dokáže-li, že škodná událost jest jen v příčinné souvislosti s provozem druhého nebo s jeho jednáním, jinak jest věcí obou ze zákona ručících dlužníků, jak postihem se mezi sebou vyrovnají. Že se dovolateli tento důkaz nezdařil, o tom není pochybnosti, ano přední příčinou škodné události bylo vyletění kol autobusu žalovaného.

Čís. 12334.

Nekalá soutěž (zákon ze dne 15. července 1927, čís. 111 sb. z. a n.).

Zda jest jednání v rozporu s dobrými mravy soutěže, jest otázkou právní, již náleží řešiti výhradně soudu, při čemž jest mu přihlížeti i k tomu, jak se na jednání pohlíží mezi soutěžiteli, co o něm soudí veřejnoprávní korporace, které mají podle svého určení dbáti společných oprávněných zájmů soutěžitelů, a jaké důvody uvádějí pro svůj názor.

Příčí se dobrým mravům soutěže, slibuje-li obchodník zákazníkům náhradu cestovních výloh (do Prahy), nakoupí-li v jeho závodě za určitou cenu.

(Rozh. ze dne 4. února 1933, R I 1100/32.)

Zemská jednota společenstev krejčí v Čechách domáhala se na firmě D., krejčovský závod v Praze, by 1. žalované bylo uloženo, aby se pod exekucí zdržela dalšího jednání proti dobrým mravům soutěže a nekalé reklamy, spočívající v uveřejňování údajů, obsažených v insertech tohoto sporu, pokud se jimi slibují odběratelům výhody hrazení cesty do Prahy při nákupu zboží u žalované strany za určitý peníz; 2. žalovaná byla uznána povinnou zdržeti se v insertech a veřejných oznámeních vůbec údajů »svým ctěným zákaznicím mimo Prahu bydlicím